

**Werkdocument van de notitie Vertrouwd en Veilig in de Nieuwe Kerk Ede
De signalering en aanpak van ongewenste bejegening
Het uitgebreide protocol is te vinden op de website van de Nieuwe kerk.**

Deze notitie gaat over misstanden, die kunnen ontstaan in de volgende situaties:

- 1. Seksueel misbruik in pastorale- en gezinsrelaties**
- 2. Grensoverschrijdend gedrag in jeugdwerk**
- 3. Huiselijk geweld in onderlinge relaties**
- 4. Seksueel misbruik**

1. Seksueel misbruik in pastorale- en gezag relaties

Het Meldpunt Misbruik <http://www.meldpuntmisbruik.nl/> definieert seksueel misbruik in pastorale relaties als volgt: "Onder misbruik wordt verstaan iedere uiting van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag, opzettelijk of onopzettelijk, gewenst dan wel ongewenst, in de vorm van seksuele handelingen en/of seksueel getinte toespelingen door een kerkelijk medewerker." Seksueel misbruik in pastorale relaties schaadt het vertrouwen dat de gezagspositie met zich meebrengt. Dit is in strijd met Gods Woord ten aanzien van de omgang met de naaste. De PKN heeft hiervoor een protocol ontwikkeld, <http://www.smpr.nl> De Nieuwe Kerk gemeente hanteert dit protocol indien er sprake zou zijn van seksueel misbruik in pastorale relaties. Naast seksueel misbruik kan er natuurlijk ook sprake zijn van andere vormen van misbruik binnen een (gezags)relatie, zoals agressie, intimidatie, pesterij of discriminatie e.d.

2. Grensoverschrijdend gedrag in jeugdwerk

In het jeugdwerk zijn kinderen en jongeren toevertrouwd aan jeugdwerkleiders, catecheten, leiders kindernevendienst, enz. Het is belangrijk, dat kinderen binnen alle vormen van jeugdwerk veiligheid en geborgenheid ervaren. Jeugdwerkleiders dienen integer te zijn, om te kunnen gaan met eigen grenzen en die grenzen van kinderen kunnen en willen respecteren. Het is belangrijk te beseffen dat misstanden ook in de gemeente kunnen voorkomen. Er kan sprake zijn van seksueel grensoverschrijdend gedrag in vormen van aanraken, taalgebruik, seksueel getinte grapjes, enz. Veilig jeugdwerk vraagt om bezinning, gesprek en soms maatregelen. Het project Veilig Jeugdwerk HGJB is er om gemeenten te helpen een veilige gemeente te zijn en te blijven. Het is erop gericht om kerkelijke gemeenten te helpen goed te zorgen voor de kinderen en jongeren die hen zijn toevertrouwd. Het project biedt informatie voor kerkenraden en gemeenteleden om veiligheid te bespreken, in praktijk te brengen en om beleid te maken op dit terrein:

www.hgjb.nl/werken-met-jongeren/gemeente-en-jeugdraad/veilig-jeugdwerk.htm

Bij kinderen onderling kan er sprake zijn van grensoverschrijdend gedrag in de vorm van pesten. Als gesignaleerd wordt dat een kind wordt gepest, moet degene die pest hierop aangesproken worden, de gepeste geholpen en indien mogelijk moeten ook de ouders betrokken worden.

www.stoppestennu.nl

3. Huiselijk geweld in onderlinge relaties <http://www.moviera.nl/veilig-thuis/>

Er worden drie vormen van huiselijk geweld in onderlinge relaties onderscheiden:

- a. Kindermishandeling
- b. Ouderenmishandeling
- c. Huiselijk geweld

a. Kindermishandeling

...is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen - ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat - actief of passief opdringen,

waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

b. Ouderenmishandeling

...is al het handelen of nalaten van handelen van al degenen, die in een persoonlijke en/of professionele relatie met de oudere (ouder dan 65 jaar) staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt, dan wel vermoedelijk zal lijden en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.

c. Huiselijk geweld

...is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Het woord huiselijk verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Te denken valt aan lichamelijke, psychisch of seksueel geweld. Huiselijk geweld kan de vorm aannemen van kindermishandeling of seksueel kindermisbruik, partner-relatiegeweld en mishandeling, financiële uitbuiting of de lichamelijke of emotionele verwaarlozing van oudere naasten.

Hoe signalen te onderkennen: www.moviera.nl/herken-de-signalen-van-huiselijk-geweld/

4. Seksueel misbruik

...of seksueel geweld omvat alle seksuele handelingen die iemand gedwongen wordt uit te voeren, te ondergaan of getuige van te zijn. Bijvoorbeeld gedwongen worden iemand seksueel te bevredigen, zich voor iemand moeten uitkleden, aangeraakt worden of gepenetreerd worden. Gedwongen worden betekent soms, dat een persoon lichamelijke overweldigd of bedreigd wordt, zoals bij een aanranding of verkrachting. Maar een situatie kan als dwingend worden ervaren wanneer iemand bang of afhankelijk is van een ander. Bij seksueel misbruik horen ook seksueel getinte aandacht of contacten die als ongewenst worden ervaren. Meer info: www.centrumseksueelgeweld.nl

Rol van vertrouwenspersoon c.q. predikant

Indien er sprake is van signalen van ongewenste bejegening wordt in eerste instantie de vertrouwenspersoon c.q. de predikant ingeschakeld.

Werkwijze stappenplan Meldcode

Organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren binnen zorg en welzijn, onderwijs en gemeentes zijn op grond van de wet verplicht een meldcode te hanteren. Die wordt dan ook in de Nieuwe Kerk Ede gehanteerd. www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode

Het is van belang, dat het gemeentelid, de jeugdwerker, de ambtsdrager, die de ongewenste bejegening vermoedt, dit meldt bij de vertrouwenspersoon of de predikant. Bij direct (levens)gevaar moet direct 112 gebeld worden. Bij een onhoudbare situatie waarin misbruik aanwijsbaar is, dan neemt de vertrouwenspersoon of de predikant direct contact op met het landelijk telefoonnummer van Veilig Thuis, het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, tel. 0800-2000. Bij het werken met de Meldcode worden door de vertrouwenspersoon de volgende stappen gezet:

1. In kaart brengen van signalen
2. Advies van Veilig Thuis
3. Gesprek met het slachtoffer
4. Weging van de informatie die is verzameld
5. Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Opvang en begeleiding

Het is een taak van de vertrouwenspersoon of de predikant om voor goede opvang en begeleiding van alle betrokkenen te zorgen, indien dit wordt gewenst. Ook zal de vertrouwenspersoon of de predikant na afhandeling de melding evalueren met betrokkenen.

De aangeklaagde

Naast zorg voor de klager/klaagster en eventuele naasten is ook aandacht nodig voor de (vermoedelijke) pleger/ aangeklaagde van het geweld of misbruik. Het is belangrijk, dat ook hij/zij een vertrouwenspersoon krijgt toegewezen. Zolang niet is vastgesteld, dat de aangeklaagde ook de daadwerkelijke pleger is, is het belangrijk dat de aangeklaagde onbevooroordeeld en onpartijdig wordt benaderd en begeleid, bij voorkeur door iemand uit de kerkenraad: de predikant of een ouderling naar eigen keuze.